

Sygn. akt III AUa 2346/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 września 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Irena Goik (spr.)
Sędziowie	SSO del. Gabriela Pietrzyk - Cyrbus SSA Marek Żurecki
Protokolant	Ewa Bury

po rozpoznaniu w dniu 19 września 2013r. w Katowicach

sprawy z odwołania J. M. (J. M.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach

z dnia 11 września 2012r. sygn. akt VIII U 456/12

oddala apelację.

/-/SSO del.G.Pietrzyk-Cyrbus /-/SSA I.Goik /-/SSA M.Żurecki

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 2346/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 lutego 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu J. M. prawa do emerytury powołując się na przepis art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (obecnie tekst jednolity Dz. U. z 2009 roku nr 153 poz. 1227 ze zm.) oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku nr 8 poz. 43 ze zm.).

Organ rentowy podniósł, iż ubezpieczony udowodnił jedynie 6 lat 3 miesiące i 3 dni stażu pracy w szczególnych warunkach/charakterze.

Odwołanie od przedstawionej decyzji wniósł ubezpieczony domagając się przyznania prawa do spornego świadczenia oraz argumentując, że w okresie od 18 lutego 1980 roku do 31 sierpnia 1992 roku wykonywał zatrudnienie jako operator sprzętu budowlanego maszynista maszyn budowlanych + betoniarz (operator betoniarni) w (...) Przedsiębiorstwie (...) w R. oraz od 1 września 1992 roku do 30 kwietnia 2004 roku jako maszynista maszyn budowlanych + betoniarz (operator betoniarni).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji.

Wyrokiem z dnia 11 września 2012 roku Sąd Okręgowy w Gliwicach zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych począwszy od ukończenia 60 lat życia.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że ubezpieczony J. M. urodził się dnia (...) roku, a w dniu 14 grudnia 2011 roku złożył wniosek o przyznanie prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Z dokonanych przez Sąd ustaleń wynika również, iż ubezpieczony 60 lat życia ukończył (...) roku, na dzień 1 stycznia 1999 roku legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze ponad 25 lat. Ubezpieczony nie przedstawił świadectw pracy w warunkach szczególnych. W spornym okresie od dnia 18 grudnia 1980 roku do dnia 31 sierpnia 1992 roku ubezpieczony był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) w R. gdzie pracował jako operator sprzętu budowlanego, maszynista maszyn budowlanych, betoniarz.

Z ustaleń Sądu wynika, że w kolejnym okresie spornym od dnia 1 września 1992 roku do dnia 14 marca 2006 roku ubezpieczony był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) S.A. w G. i wykonywał pracę w warunkach szczególnych jako maszynista zespołów maszyn do produkcji mas bitumicznych i mas betonowych - robotnik budowlany. Powyższe zatrudnienie zostało potwierdzone w świadectwie pracy z dnia 14 marca 2006 roku, z którego wynika, iż ubezpieczony wykonywał pracę w warunkach szczególnych od dnia 1 września 1992 roku do dnia 30 kwietnia 2004 roku. Zdaniem Sądu ubezpieczony w okresie od dnia 18 lutego 1980 roku do dnia 31 sierpnia 1992 roku świadczył stale pracę w trudnych warunkach z narażeniem na utratę zdrowia, a zatem niewątpliwie w warunkach szczególnych.

Według oceny Sądu pierwszej instancji postępowanie dowodowe w przedmiotowej sprawie wykazało, iż ubezpieczony spełnia wszystkie przesłanki określone w art. 184 w zw. z art. 32 ustawy emerytalnej do przyznania prawa do wcześniejszej emerytury bowiem bez wątplenia przed dniem 1 stycznia 1999 roku co najmniej przez okres 15 lat wykonywał pracę w szczególnych warunkach.

Mając powyższe na uwadze Sąd pierwszej instancji orzekł jak w sentencji.

Apelację od wskazanego rozstrzygnięcia wniósł organ rentowy.

Zaskarżył opisany wyrok w całości zarzucając naruszenie art. 184 ustawy emerytalnej przez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie.

W oparciu o przedstawiony zarzut wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie odwołania ubezpieczonego.

Skarżący argumentował, że Sąd uznając powyższy okres jako prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A będącym załącznikiem do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie wskazał w jakim dziale sporne stanowiska zostały wyszczególnione.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, Sąd Okręgowy przeprowadził prawidłowe postępowanie dowodowe, nie naruszył przepisów prawa materialnego ani postępowania w tym art. 233 § 1 k.p.c., zaś poczynione przez niego ustalenia faktyczne Sąd drugiej instancji podziela i przyjmuje za swoje.

Sporną w rozpoznawanej sprawie kwestią było ustalenie czy na dzień 1 stycznia 1999 r. ubezpieczony legitymował się wymaganym co najmniej 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach oraz czy spełniał przesłanki do przyznania prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, m.in. warunek posiadania 25-letniego okresu składkowego i nieskładkowego (tekst jedn.: Dz. U. z 2009 r. nr 153, poz. 1227 - dalej zwanej ustawą).

Zaskarżoną decyzją z dnia 7 lutego 2012 roku organ rentowy uznał ubezpieczonemu 6 lat 3 miesiące i 3 dni pracy w szczególnych warunkach.

Przepis art. 184 ustawy w sposób odrębny i szczególny uregulował sytuację prawną ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy w dniu wejścia w życie ustawy - 1 stycznia 1999 r., legitymowali się okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz okresem składkowym i nieskładkowym, o którym mowa w art. 27 ustawy, gwarantując im prawo do nabycia emerytury po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32.

Dodatkowo prawo do świadczenia obwarowano nieprzystąpieniem do otwartego funduszu emerytalnego. Intencją ustawodawcy było zapewnienie nabycia uprawnień emerytalnych dla tej kategorii ubezpieczonych, którzy w chwili wejścia w życie ustawy spełniali wymagane warunki stażu, w tym stażu pracy w szczególnych warunkach, za wyjątkiem wieku emerytalnego przewidzianego w art. 32 ustawy. Sytuacja ubezpieczonych, wskazanych w art. 184, opisywana w doktrynie jako ekspektatywa prawa podmiotowego, polega na spełnieniu się tylko części stanu faktycznego koniecznego do nabycia prawa, które poprzedza i zabezpiecza przyszłe prawo podmiotowe, realizowane po osiągnięciu wieku emerytalnego.

Ustalenie czy wykonywane obowiązki pracownicze były realizowane w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze podlega ocenie na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. nr 8, poz. 43 - zwane dalej rozporządzeniem). W myśl § 2 ust. 1 powołanego rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Z kolei § 4 ust. 1 pkt 1 i 3 rozporządzenia określa przesłanki, których łączne spełnienie przez pracownika, warunkuje nabycie prawa do emerytury

z tytułu pracy w szczególnych warunkach, a to osiągnięcie wieku emerytalnego wynoszącego: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn oraz wykazanie wymaganego okresu zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W rozpoznawanej sprawie rozważenia wymaga kwestia, czy ubezpieczonemu może być zaliczony do okresu składkowego okres od 18 grudnia 1980 roku do 31 sierpnia 1992 roku w (...) Przedsiębiorstwie (...) w R..

W związku z powyższym także zdaniem Sądu Odwoławczego ten okres zatrudnienia ubezpieczonego może być uznany jako praca w szczególnych warunkach wymieniona w wykazie A Dział V pkt 4 - prace zbrojarskie i betoniarskie.

Powyższe ustalenie wynika z akt osobowych ubezpieczonego oraz przesłuchania jego samego. Należy jeszcze raz podkreślić, że decydujące znaczenie ma charakter wykonywanych czynności a ubezpieczony w toku postępowania wiarygodnie wskazywał, że przez cały okres sporny był operatorem betoniarki (vide k. 41 akt sądowych).

Skoro ubezpieczony spełnił warunki do przyznania emerytury określone w art. 184 ustawy emerytalnej, a mianowicie posiadanie 25-letniego okresu składkowego i nieskładkowego oraz 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 1 stycznia 1999 r., tym samym należy przyznać mu prawo do spornego świadczenia.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

/-/SSO del.G.Pietrzyk-Cyrbus /-/SSA I.Goik /-/SSA M.Żurecki

Sędzia Przewodniczący Sędzia

ek